

Fiktivno zatvaranje računa

1. Računi se knjigovodstveno zatvaraju
2. Fiktivno zatvaranje računa
 - 2.1. Zatvaranje računa po kontu i analitici
 - 2.2. Zatvaranje računa po grupi konta i analitici
3. Računi se ne zatvaraju (saldo po analitici)

Fiktivno zatvaranje računa po starosti (datum dospeća na naplatu)

Upotrebom ove logike prilikom prikaza duga, knjiženja utuženja, knjiženja reprograma, godišnje obrade itd. pogodnosti su višestruke:

- Kod dužnika, koji se prilikom uplate ne vezeuju za konkretan račun ili kod kojih se uplate ne rasknjižavaju vezivanjem za konkretna zaduženja, mogu se prikazati neplaćeni ili delimično plaćeni računi koji čine ukupan dug dužnika.
- Postoji uvid u tačan iznos duga koji zastareva u određenom periodu, kako pojedinačno po analitici, tako i izbirno za konto (ili grupu konta u daljem testu).
- Možemo utužiti korisnika za tačno određene račune, kako bi izbegli eventualnu zastaru duga.
- Možemo reprogramirati određene račune.
- Prilikom formiranja početnog stanja na godišnjoj obradi, primenom ove logike u stavke početnog stanja prenose se svi neplaćeni računi (zatvarani po starosti). Tako da na kartici bez ulaska u arhivske baze imamo uvek prikazane sve račune koji konkretno predstavljaju dug kupca.
- Ovaj način bi predstavljao opšti princip prikaza duga kupca, pa bi bilo lakše objasniti kupcu šta čini njegov dug itd.

Članovi iz „ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA“ koji neposredno ili posredno utiču na ovu problematiku.

(*"Sl. list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89 - odluka USJ i 57/89,*

"Sl. list SRJ", br. 31/93 i "Sl. list SCG", br. 1/2003 - Ustavna povelja)

ODELJAK 4.

ZASTARELOST

Odsek 1.

OPŠTE ODREDBE

Opšte pravilo

Član 360

(1) Zastarelošću prestaje pravo zahtevati ispunjenje obaveze.

(2) Zastarelost nastupa kad protekne zakonom određeno vreme u kome je poverilac mogao zahtevati ispunjenje obaveze.

(3) Sud se ne može obazirati na zastarelost ako se dužnik nije na nju pozvao.

Kad zastarelost počinje teći

Član 361

(1) Zastarelost počinje teći prvog dana posle dana kad je poverilac imao pravo da zahteva ispunjenje obaveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano.

(2) Ako se obaveza sastoji u tome da se nešto ne učini, da se propusti ili trpi, zastarelost počinje teći prvog dana posle dana kad je dužnik postupio protivno obavezi.

Nastupanje zastarelosti

Član 362

Zastarelost nastupa kad istekne poslednji dan zakonom određenog vremena.

Jednogodišnji rok zastarelosti

Član 378

(1) Zastarevaju za jednu godinu:

1) potraživanje naknade za isporučenu električnu i toplotnu energiju, plin, vodu, za dimničarske usluge i za održavanje čistoće, kad je isporuka odnosno usluga izvršena za potrebe domaćinstva;

2) potraživanje radio-stanice i radio-televizijske stanice za upotrebu radio-prijemnika i televizijskog prijemnika;

3) potraživanje pošte, telegrafa i telefona za upotrebu telefona i poštanskih pregradaka, kao i druga njihova potraživanja koja se naplaćuju u tromesečnim ili kraćim rokovima;

4) potraživanje pretplate na povremene publikacije, računajući od isteka vremena za koje je publikacija naručena.

(2) Zastarevanje teče iako su isporuke ili usluge produžene.

Podizanje tužbe

Član 388

Zastarevanje se prekida podizanjem tužbe i svakom drugom poveričevom radnjom preduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim organom, u cilju utvrđivanja, obezbeđenja ili ostvarenja potraživanja.

Kako prikazati kamatu

Prvi problem na koji nailazimo prilikom formiranja ove logike je način prikaza kamate na računu. U narednom delu ću pokušati objasniti zašto bi možda redovni konto i konto kamate trebali posmatrati kako jednu celinu prilikom formiranja logike.

Uporedni prikaz redovnog konta i konta kamate po računima,

			Redovno			Kamata			Period obr kam. Ako je over stopa za tekući mesece	
Rač.	Dat nal	Valuta	Dug.	Pot.	Saldo	Dug.	Pot.	Saldo		
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5					
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	1		1	01.01 - 01.02	
2	01.03.2009	15.03.2009	5		15	1 = 2-1		2	01.02 - 01.03	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		20	1 = 3-2		3	01.03 - 01.04	
4	01.05.2009	15.05.2009	5		25	1 = 4-3		4	01.04 - 01.05	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		30	1 = 5-4		5	01.05 - 01.06	

Postoje dve mogućnosti zatvaranja računa kod javnih preduzeća.

- Dug po računu (nastao uslugom) i kamata za koju se dužnik zadužuje po istom računu su dve nezvezane celine. Jednostavniji slučaj, rutina uvek vraća podatke po kontu i analitici.
- Dug i kamata po računu čine jedinstven pojam. Radi se zbirno po oba konta.

U primeru u tabeli ipod prikazan je uporeni pregled kartica kamate i redovnog zaduženja, prilikom storniranja računa. U ovom primeru se vidi kako je prilikom storniranja računa nastaje negativno zaduženje za kamatu, a ako je u periodu od prethodnog računa do storna računa postojala uplata, postoji mogućnost da saldo kamatne kartice bude negativan.

Uporedni prikaz redovnog konta i konta kamate kada u periodu postoji storno računa,

			Redovno			Kamata			Period obr kam. Ako je over stopa za tekući mesece	Uplata
Rač.	Dat nal	Valuta	Dug.	Pot.	Saldo	Dug.	Pot.	Saldo		
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5					
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	1		1	01.01 - 01.02	
2	01.03.2009	15.03.2009	5		15	1 = 2-1		2	01.02 - 01.03	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		20	1 = 3-2		3	01.03 - 01.04	
2	05.04.2009	05.04.2009		5	15		3	0		8
4	01.05.2009	15.05.2009	5		20	1 = 4-3		1	01.04 - 01.05	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		25	1 = 5-4		2	01.05 - 01.06	
4	08.06.2009	15.05.2009	-5		20			2		
4	09.06.2009	09.06.2009		5	15		2	0		7
6	01.07.2009	15.07.2009	5		20	-1=4-5		-1	01.06 - 01.07	

Kako bi izgledalo zatvaranje računa, paralelni pregled oba konta.

Ovim pregledom se vidi da bi trebalo način prikaza duga prilagoditi trenutnim načinom generisanja i knjiženja kamata.

Napomena; Ovaj izgled kartice nastaje kada se uplate rasknjižavaju programom IAK104 ili knjiženjem naplate koja je bila preko PsiONa (Indiski vodovod).

Uporedni prikaza redovnog konta i konta kamate sa stornom računa kada bi se koristila logika zatvaranja računa pojedinačno za svaki konto.

RAČUN			Redovan konto				Konto kamate			
Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Način zatvaranja	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu	Kam. Po racunu	Način zatvar.	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu
PS	01.01.09	01.01.09	5	10 – 5	5	0				
1	01.02.09	15.02.09	5	5 – 5	0	0	1	5-1	4	0
2	01.03.09	15.03.09	5		0	5	1	4-1	3	0
3	01.04.09	15.04.09	5		0	10	1	3-1	2	0
4	01.05.09	15.05.09	Račun je storniran u potpunosti!				1	2-1	1	0
5	01.06.09	15.06.09	5		0	15	1	1-1	0	0
6	01.07.09	15.07.09	5		0	20	-1		0	-1

Izgled paralelnog pregleda redovnog konta i konta kamate ako se u firmi kamata ne zatvara automatski. Posle fiktivnog zatvaranja računa na kontu kamate svi računu ostaju otvoreni.

RAČUN			Redovan konto				Konto kamate			
Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Način zatvaranja	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu	Kam. Po racunu	Način zatvar.	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu
PS	01.01.09	01.01.09	5	15 – 5	10	0				
1	01.02.09	15.02.09	5	10 – 5	5	0	1			1
2	01.03.09	15.03.09	5	5-5	0	0	1			2
3	01.04.09	15.04.09	5		0	5	1			3
4	01.05.09	15.05.09	Račun je storniran u potpunosti!				1			4
5	01.06.09	15.06.09	5		0	10	1			5
6	01.07.09	15.07.09	5		0	15	-1			4

Zbog ovakog neusklađenog izgleda kartica redovnog konta i konta kamte, mislim, da bi trebali uvesti i logiku fiktivnog zatvaranja grupe konta (u ovom slučaju redovnog konta i konta kamate). Čitajući zakon o obligacionim odnosima, nisam naišao na podatak (što ne znači da ne postoji) o načinu rasknjižavanja uplata kada uplate nisu fiksno vezeane za iznos računa. Mislim da bi morali da posmatramo kamatu kao deo računa (njen iznos po računu), to bi u stvari predstavljala kamata koja je nastala od prethodnog obračuna kamate (datum prethodnog računa) do sledeće overene kamatne stope, smatrajmo da je to datum izdavanja novog računa. U tom slučaju bi kamata bila samo deo računa a uplata bi zatvarala račune po datumu dospeća a zatim prvo njegova kamatni deo a zatim redovni deo. Pa bi u ovakvom slučaju samo kod delimično zatvorenih računa (kod fiktivnog zatvaranja računa) bio primenjen princip da se prvo zatvara kamata a zatim dug po računu. Mislim da u svakom pogledu treba izbeći zatvaranje prvo salda kamate a zatim računa po starosti.

Način zatvaranja kada bi kamatu i redovan konto posmatrali kao jednu celinu:

RAČUN			Redovan konto + Konto kamate			
Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Način zatvaranja	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu
PS	01.01.09	01.01.09	5	15 – 5	10	0
1	01.02.09	15.02.09	6	10 – 6	4	0
2	01.03.09	15.03.09	6	4-6	0	2
3	01.04.09	15.04.09	6		0	8
4	01.05.09	15.05.09	1			9
5	01.06.09	15.06.09	6		0	15
6	01.07.09	15.07.09	4		0	19

Problem koji se mora rešiti kod ovakvog načina zatvaranja računa je strono iznosa računa u celini. Kao što sam udaljem tekstu to objasnio, prilikom storniranja računa u celosti, takve račune ne bi trebali uzimati u obzir prilikom fiktivnog zatvaranja računa. Da je račun u celosti storniran kada posmatramo odvojena konta to je transparentno, posmatrajući primer opisan u tabeli iznad, vidimo da račun 4 ima vrednost koji predstavlja u stvari njegova kamata. Reklamacijama je storniran samo njegov redovan deo. Kamata se koriguje tek njenim ponovnim računanjem prilikom obračuna sledećeg računa („Mi smo kupca greškom zadužili za veću kamatu. Iznos redovan se ispravlja stornom, a kamata se umanjuje na sledećem obračunu“), to je ispravno. Normalno treba napomenuti da se to odnosi samo za one račune kod kojih je između redovnog računa i storna računa postojao još najmanje jedan račun na kojem se greškom obračunala veća kamata, kako u našem slučaju. Ako se storno radi u periodu neposredno po izdavanju računa ne postoji niti mogućnost obračuna veće kamate.

Važna napomena: Ove se dapače ne odnosi samo na storna iznosa koja su nastala kroz reklamacije. Ako budemo primenjivali novu logiku fiktivnog zatvaranja računa, bićemo u dužnosti da prilikom izrade vansudkog poravnanja (reprograma) ili utuženja, stornirati konkretne račune, pa će ovakvi postupci generisati slučajeve kao što je prethodni u velikoj meri. Zato moramo dobro obraditi ovaj slučaj.

Još jedna veoma bitna stvar koja nastaje ovakvim načinom rada je obračun kamata. Naime, kao što sam malo pre objasnio, prilikom storna računa nastalog kroz reklamaciju podrazumevano je da se i umanjuje kamata koja je izračunata na nerealno veći iznos tog računa (ako je račun samo storniran ili ako je račun storniran uz novo zaduženje koje je manje od iznosa storniranog računa). To nije slučaj kod izrade reprograma i utuženja. Ako bi mi u ovom slučaju nastavili da koristimo postojeći program, postoji problem da bi kamata na sledećem računu izašla manja, pa postoji mogućnost mi nekome reprogramiramo dug i na sledećem računu on odlazi u pretpaltu zbog negativno obračunate kamatae na novom računu. Ovo je veoma bitno i treba biti rešeno pre nego što pristupimo implementaciji ovaog načina rada. Postoji više načina na koji ovo možemo da rešimo, a ja ću vas posetiti na način pravljenja naloga kamate. Nalog se pravi tako što se računa dugovni saldo konta kamate na nalogu 'KM' obračunava nova kamata koja se računa od početka perioda do poslednje overne kamatne stope. Kupac se zadužuje za novu a stornira se suma sa naloga 'KM' (koja u stavri uvek predstavlja poslednju obračunatu kamatu). U ovim našim novonastalim slučajevima vrste naloga pod kojima se stornira kamata nije nalog 'KM', nego vrsta naloga koja je povezana u parametarskoj tabeli komunalnih usluga sa utuženjima ili reprogramom (npr 'TU', 'RP')

Fiktivno zatvaranje računa

Primer 1:

Izgled kartice za primer 1,

Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Potražuje	Saldo	Status
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5	
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	
2	01.03.2009	15.03.2009	5		15	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		20	
4	01.05.2009	15.05.2009	5		25	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		30	
3	01.07.2009	01.07.2009		12	18	

Način rada

1. Uzima se suma uplata na izabrani dan (datum uplata do).
2. Poređaju se svi računi sa pozitivnim dugovnim saldom po datumu valute.
3. Sa sumom uplata zatvaraju se računi redom po datumu valute.
4. Računi koji nisu zatvoreni (delimično zatvoreni ili otvoreni) čine neplaćene račune.

Tehnika zatvaranja:

Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Način zatvaranja	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu	Status računa
PS	01.01.2009	01.01.2009	5	12 – 5	7	0	Zatvoren
1	01.02.2009	15.02.2009	5	7 – 5	2	0	Zatvoren
2	01.03.2009	15.03.2009	5	2 - 5	0	3	Delimično
3	01.04.2009	15.04.2009	5		0	8	Otvoren
4	01.05.2009	15.05.2009	5		0	13	Otvoren
5	01.06.2009	15.06.2009	5		0	18	Otvoren

Otvoreni računi:

Računi PS i 1 Su potpuno zatvoreni, račun 2 je delimično zatvoren.

Rač	Datum naloga	Valuta	Dug	Saldo	Staus
2	01.03.2009	15.03.2009	5	3	Delimično
3	01.04.2009	15.04.2009	5	8	Otvoren
4	01.05.2009	15.05.2009	5	13	Otvoren
5	01.06.2009	15.06.2009	5	18	Otvoren

Primer 2: Storno računa

Izgled kartice za primer 2,

Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Potražuje	Saldo	Status
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5	
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	
2	01.03.2009	15.03.2009	5		15	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		20	
4	01.05.2009	15.05.2009	5		25	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		30	
3	01.07.2009	01.07.2009		12	18	
2	01.07.2009	15.02.2009	-5		13	

Izbacuju se računi čiji saldo dugovne strane je nula. U primeru 2 račun broj 2 se izbacuje iz analize.

Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Potražuje	Saldo	Status
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5	
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		15	
4	01.05.2009	15.05.2009	5		20	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		25	
3	01.07.2009	01.07.2009		12	13	

Tehnika zatvaranja:

U zatvaranju učestvuje 12.

Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Način zatvaranja	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu	Status računa
PS	01.01.2009	01.01.2009	5	12 – 5	7	0	Zatvoren
1	01.02.2009	15.02.2009	5	7 – 5	2	0	Zatvoren
3	01.04.2009	15.04.2009	5	2 - 5	0	3	Otvoren
4	01.05.2009	15.05.2009	5		0	8	Otvoren
5	01.06.2009	15.06.2009	5		0	13	Otvoren

Izgled otvorenih računa:

Rač	Datum naloga	Valuta	Dug	Saldo	Staus
3	01.03.2009	15.03.2009	5	3	Delimično
4	01.04.2009	15.04.2009	5	8	Otvoren
5	01.05.2009	15.05.2009	5	13	Otvoren

U ovom slučaju kamata izračunata po računu 5 je negativna. Saldo kamate na dan računa 5 može (nemora) biti negativan. Ako je bila neka uplata između datuma računa i datuma novog računa saldo kamate je negativan.

Pitanje kako tada prikazati kamatu?

Primer 3: Negativno zaduženje

Za razliku od prethodnog primera račun br: 2 nema saldo 0.

U tom slučaju:

Iznos storna se posmatra kao uplata na dan naloga negativnog zaduženja. Važno je napomenuti, da je potrebno napraviti logiku da se na to negativno zaduženja odnosi datum uplate do. Pa u ovom primeru, ako se kaže: Sva zaduženja sa valutom dospeća do 15.06.2009 i uplatama do 05.07.2009 iznos od -4 ce biti posmatran kao iplata i ulazi u alaižu.

Izgled kartice za primer 3,

Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Potražuje	Saldo	Status
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5	
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	
2	01.03.2009	15.03.2009	5		15	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		20	
4	01.05.2009	15.05.2009	5		25	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		30	
3	01.07.2009	01.07.2009		12	18	
2	01.07.2009	01.07.2009	-4		14	

Tehnika zatvaranja:

U zatvaranju učestvuje 16.

Rač	Datum naloga	Valuta	Duguje	Način zatvaranja	Ostalo za zatvaranje	Ostalo po računu	Status računa
PS	01.01.2009	01.01.2009	5	16 – 5	11	0	Zatvoren
1	01.02.2009	15.02.2009	5	11 – 5	6	0	Zatvoren
2	01.03.2009	15.03.2009	5	6- 5	1	0	Delimično
3	01.04.2009	15.04.2009	5	1-5	0	4	Otvoren
4	01.05.2009	15.05.2009	5		0	9	Otvoren
5	01.06.2009	15.06.2009	5		0	14	Otvoren

Izgled otvorenih računa:

Rač	Datum naloga	Valuta	Dug	Saldo	Status
3	01.03.2009	15.03.2009	5	4	Delimično
4	01.04.2009	15.04.2009	5	9	Otvoren
5	01.05.2009	15.05.2009	5	14	Otvoren

I u ovom primeru postoji problem sa nastalom negativnom kamatom. Ako u periodu od poslednjeg računa do novog računa postoji negativno zaduženje i uplata posle njega, saldo kamate na dan novog računa može biti negativan. Kako ovo rešiti i kako prikazati kamatu.

Napomena: Oba prethodna primera ako se dešavaju kroz predviđene načine knjiženja u aplikaciji komunalnih usluga su vezana najčešće sa novim zaduženjem. U praksi se stornira prethodni račun zbog nekog razloga (nepravilnog očitavanja itd) a pravi se novo zaduženje. Pa ne znači da će u svim slučajevima kamata koja se računa na sledećem regularnom računu biti negativna.

Primer 2: Storno potražne strane, kako rezultat nepravilno proknjižene uplate.

Ne postoji poseban način gledanja na storno potražne strane, pošto se kroz rutinu fiktivnog zatvaranja računa po starosti koristi stalno pojam salda potražne strane na dan izabran u navigaciji. Pa će shodno tome i storno potražne strane samo umanjiti ovaj saldo svojim iznosom.

Izrada logike

Zahtevi:

1. Omogućiti izbor načina prikaza otvorenih računa na kontu. Shodno korišćenju rutine iz raznih modula prikaz na određenom kontu mora biti univerzalan, pa bi bilo najbolje obeležiti na kontnom planu način na koji se prikazuju otvoreni računi. Možda koristiti polje GS2_KUMULI? Pošto ovo polje već određuje način formiranja početnog stanja.
2. Omogućiti izbor različitih datuma za zaduženja i uplate. Znači, daj te mi otvorene račune za sva zaduženja koja dospevaju na dan1 sa uplatama na dan2.
3. Kod negativnog zaduženja koristiti datum uplate do.
4. Izbaciti iz analize sve račune čiji saldo dugovne strane je nula, nastalo stornom računa.
5. Za zaduženja koristiti datum dospeća, uplate datum naloga.
6. Različito okruženje iz kojig bi se logika pozivala. Ovo je dosta kompleksno pitanje, logika bi se koristila naprimer u petljama u kojim bi se pravili nalozi za knjiženje (slučaj kod utuženja), gde bi se logika pozivala n puta i gde postoji upisivanje u RDB tabelu. U ovom slučaju je moguće zaključavanje slogova u lafw koji nastaje zbog neusaglašenosti konekcija koje postoje (petlja unutar petlje + upis u RDB). Dok u drugom slučaju je potrebno izraditi listu za ceo konto, gde je pak vodilja sve analitike u okviru izabranaog konta, ne postoji posebna tabela. Shodno ovom prilično različitom pozivanju logike, možda bi trebalo razmišljati u pravcu pravljenja dve procedure:
 - a. Prva, u kojoj bi parametri bili konto (ili grupa konta) i analitika, vraća otvorene račune za pojedinačnog partnera. Pogodna za izradu naloga (vansudsko poravnanje, utuženje...)
 - b. Druga, parametar je konto (grupa konta) daje ukupno ili po nalitici stanje celog ili grupe konta, i gde suma otvorenih računa indetična sa saldom stanja konta ili grupe konta. Pogodan način za izveštavanje ili analiza zastarevanja duga

Izvodjenje:

Tehnologija realizacije;

Formiranje jednog složenog upiat koji bi bio baziran na podacima pripremljenim u View_ima.

Ovo je verovatno naj pogodnije rešenje. Pitanje je samo da li je moguće ispratiti sve zahteve i mogućnosti koje su predstavljene u prethodnim odeljcima.

```
CREATE VIEW [dbo].[View_AK5AK2]
AS
SELECT
    AK2_SIFRA1, AK2_SIFRA2, AK2_KONTO , AK2_AKONTO,
    AK2_BRORAC, AK2_VALUTA, AK2_SUBANA, AK2_DATNAL,
    AK2_VRSNAL, AK2_BRONAL, AK2_BRDNEV, AK2_INDZAT,
    AK2_INDXXX, AK2_SIFRA3, AK2_SIFRA4, AK2_OZNAKA,
    AK2_IZNNDIN, AK2_OPISKN, AK2_SIFOPI, AK2_IZNDEV,
    AK2_RADNAL, AK2_SIFPOS, AK2_VRTROS, AK2_RJKOR ,
    AK2_OJKOR, AK2_KOLICI,
    COALESCE (AK2_DATDOK, AK2_DATNAL)

    AS AK2_DATDOK,

    COALESCE (COALESCE (AK2_DATDPO, AK2_DATDOK), AK2_DATNAL) AS AK2_DATDPO,
    COALESCE (AK2_DATMEN, AK2_DATDOK)

    AS AK2_DATMEN,

    AK2_VRSTAN, AK2_BRRACZ,
    (CASE WHEN (Select DatePart(Year,IPSGS0.GS0_GRADAT) from ipsgs0
    Where GS0_SIFRA1 = AK2_SIFRA1 And
    GS0_SIFRA2 = AK2_SIFRA2) < DatePart(Year,GetDate())
    THEN '1' ELSE '0' END)

    AS AK2_OZNGOD,
    (CASE WHEN AK2_OZNAKA = 'D' THEN AK2_IZNNDIN ELSE 0 END) AS AK2_DUGDIN,
    (CASE WHEN AK2_OZNAKA = 'P' THEN AK2_IZNNDIN ELSE 0 END) AS AK2_POTDIN,
    (CASE WHEN AK2_OZNAKA = 'D' THEN AK2_IZNDEV ELSE 0 END) AS AK2_DUGDEV,
    (CASE WHEN AK2_OZNAKA = 'P' THEN AK2_IZNDEV ELSE 0 END) AS AK2_POTDEV

FROM IPSAK2
UNION ALL
SELECT
    AK5_SIFRA1, AK5_SIFRA2, AK5_KONTO , AK5_AKONTO,
    AK5_BRORAC, AK5_VALUTA, AK5_SUBANA, AK5_DATNAL,
    AK5_VRSNAL, AK5_BRONAL, 0 , ' ' ,
    ' ' , AK5_SIFRA3, AK5_SIFRA4, AK5_OZNAKA,
    AK5_IZNNDIN, AK5_OPISKN, AK5_SIFOPI, AK5_IZNDEV,
    AK5_RADNAL, AK5_SIFPOS, ' ' , AK5_RJKOR,
    AK5_OJKOR, AK5_KOLICI,
    COALESCE (AK5_DATDOK, AK5_DATNAL),
    COALESCE (COALESCE (AK5_DATDPO, AK5_DATDOK), AK5_DATNAL),
    COALESCE (AK5_DATMEN, AK5_DATDOK), ' ' ,
    AK5_RACZAT, AK5_OZNGOD,
    (CASE WHEN AK5_OZNAKA = 'D' THEN AK5_IZNNDIN ELSE 0 END) ,
    (CASE WHEN AK5_OZNAKA = 'P' THEN AK5_IZNNDIN ELSE 0 END) ,
    (CASE WHEN AK5_OZNAKA = 'D' THEN AK5_IZNDEV ELSE 0 END) ,
    (CASE WHEN AK5_OZNAKA = 'P' THEN AK5_IZNDEV ELSE 0 END)

FROM IPSAK5
```

Pribavljanje podataka iz tabela raditi pomoću View_AK5AK2

Pretpostavke:

Račun je entitet (ne može biti jedan račun sa dva različita DPO)

Problem načina rasknjiženja utuženja, reprograma po računima i obračuna kamata.

Ovaj problem postoji i u slučajevima kada se ovom logikom storniraju konkretni računi prilikom utuženja ili reprograrmiranja redovnim nalogom za knjiženje. Siguran sam da je to slučaj u Indijskom Komunalcu kod storniranja pojedinačnih računa kod pravnih lica nastalih ručnim knjiženjem utuženja. Oni to verovatno nisu primetili.

Problem je u sledećem, kada se priliko storna vežemo za konkretan računa program za obračun kamata (IKA399AP) izbací sve racune koji imaju isti broj racuna, isti iznos, i istu stranu. Tako da ce sledeca obracunata kamata biti manja nego prethodna (verovatno ce obracunata kamata biti nula (ako se utužuje ili reproprogramira celokupni dug na kontu utuženja)) pa ce mu automatskim nalogom za knjiženje kamate biti još jednom stornirana celokupna kamata (koja u stvari prestavlja iznos poslednje obracunate kamate (posto su sve do tada bile stornirane)).

Primer 4: Izgled novog računa posle npr. utuženja koje je storniralo račune pojedinačno.

			Redovno			Kamata			Period obr kam. Ako je over stopa za tekući mesece	
Rač.	Dat nal	Valuta	Dug.	Pot.	Saldo	Dug.	Pot.	Saldo		
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5					
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	1		1	01.01 - 01.02	
2	01.03.2009	15.03.2009	5		15	1 = 2-1		2	01.02 - 01.03	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		20	1 = 3-2		3	01.03 – 01.04	
4	01.05.2009	15.05.2009	5		25	1 = 4-3		4	01.04 – 01.05	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		30	1 = 5-4		5	01.05 – 01.06	
PS	15.06.2009	01.01.2009	-5		25			5	Storno po tužbi a ukupan iznos od 35 se zadužuje konto utuženja	
1	15.06.2009	15.02.2009	-5		20	-1		4		
2	15.06.2009	15.03.2009	-5		15	-1		3		
3	15.06.2009	15.04.2009	-5		10	-1		2		
4	15.06.2009	15.05.2009	-5		5	-1		1		
5	15.06.2009	15.06.2009	-5		0	-1		0		
6	01.07.2009	15.07.2009	5		5	-4,8=0,2 - 5		-4,8	Rač posle utu.	

U ovom primeru se transparentno vidi do čega će doći ako se na ovakav način radi utuženje ili vanskudsko poravnanje i obračun kamata. Napominjem još jednom da se taj slučaj događa siguno u nekim firmama koje ručno na ovaj način rasknjižavaju tuž. i rep.

Dva su načina (verovatno više) po kojima možemo pristupiti rešavanju ovog problema. Primenom oba načina dobijamo isti rezultat.

1. Promena obračuna kamata, da se nedobije 0,2 nego 5,2 (ako bi se korigovao program za izbacivanje računa koji imaju isti broj iznos i stranu. Prilikom ovakvog korigovanja moramo voditi računa da storno računa koje dolazi iz reklamacija) zaista treba biti izbačen iz obračuna. Mi smo reklamacijom rekli greškom ste bili zaduženi za veći iznos mi vam taj račun storniramo, a ispravku kamate koja je eventualno bila uvećana za iznos tog računa biće korigovana na sledećem obračunu kamata.
2. Drug način je ispravka programa za obračun prethodnog duga kamate (konkretno iznosa prethodno obračunate kamate) IKO133P koji formira nalog, odnosno program IKO356 koji mu pribavlja podatak KOP_DUGKAM koji predstavlja sumu dugovne strane automatske vrste naloga za zaduženje kamate (relano poslednja obracunata kamata). U prethodnom primeru da nedobijemo -5 nego 0.

Ja sam za to da se koristi ovaj drugi način rešavanja problema. Logika bi bila prilikom sumiranja prethodnog zaduženja sa konta kamate ne treba uzeti u obzir one račune čiji je dugovni saldo na istom broju računa 0.

Važno!

Razmišljajući o ovome moramo uvesti još jedan pojam u razmatranje, a to je da će korisnici u ovom našem novom slučaju biti u mogućnosti da rade utuženje samo za određene račune, npr. samo za račune koji su dospeli pre 01.may.2009. U tom slučaju sledeća obračunata kamata treba da bude samo za docnju računa koji su dopeli posle 01.may.2009. Znači posmatrajući primer 4. Mi u sledećem obračunu kamate zaista nebi trebali da uzmemo u obzir račune koji su dospeli pre 01.may.2009 (ps,1,2,3) . Ali kamata treba biti obračunata za sve naknadne račune. Primenom ove druge logike da se koriguje program koji pravi nalog za knjiženje kamata, problem je opet rešen. Zato što će program uzeti u obzir i storna prva tri računa koja su nastala utuženjem.

Izgled sledeće obračunate kamate ako se ispravi program za knjiženje kamate

			Redovno			Kamata			Period obr kam. Ako je over stopa za tekući mesece	
Rač.	Dat nal	Valuta	Dug.	Pot.	Saldo	Dug.	Pot.	Saldo		
PS	01.01.2009	01.01.2009	5		5					
1	01.02.2009	15.02.2009	5		10	1		1	01.01 - 01.02	
2	01.03.2009	15.03.2009	5		15	1 = 2-1		2	01.02 - 01.03	
3	01.04.2009	15.04.2009	5		20	1 = 3-2		3	01.03 – 01.04	
4	01.05.2009	15.05.2009	5		25	1 = 4-3		4	01.04 – 01.05	
5	01.06.2009	15.06.2009	5		30	1 = 5-4		5	01.05 – 01.06	
PS	15.06.2009	01.01.2009	-5		25			5	Tužba za 23	
1	15.06.2009	15.02.2009	-5		20	-1		4		
2	15.06.2009	15.03.2009	-5		15	-1		3		
3	15.06.2009	15.04.2009	-5		10	-1		2		
6	01.07.2009	15.07.2009	5		5	1=3 - 2		3	Rač posle utu.	

Program za obračun kamata je izračunao kamatu za docnju u plaćanju računa 4 i 5 i to je 3. A program za sumiranje prethodnih zaduženja za kamatu je isto video samo ta dva računa (izbacio je račune PS, 1, 2, 3).

Još jedna napomena prilikom pravljenja utuženja i vansudskog poravnjanja korisnik u dosadašnjem programu je mogao da bira da li da se u iznos za koji se dužnik utužuje ili koji mu se reprogramira izabrati da li se u dug uključuje kamata ili ne. Ako bi se odabrao ovaj način storniranja računa a želimo da reprogramiramo samo iznos sa redovnog konta, nastaje problem da malopredloženi način pribavljanja prethodno obračunate kamate neće ispravno raditi pošto će se u ovom slučaju na redovnom kontu biti izbačeni računi (koji su utuženi) na sledećem obračunu kamate će trenutna kamata biti manja, ali na kontu kamate neće postojati storna po računima, pa će prethodna kamata za storniranje u novom nalogu za kamatu biti veća i dobiće mo ponovno negativnu kamatu. Da bi se problem rešio potrebno je ili uvesti zabranu da ako se nalozi rade na ovaj način i konto kamate mora biti uključen u ukupan iznos za koji se dužnik utužuje.

Prvi način rešavanja problema, korigovanjem kamate, moglo bi se uzeti u obzir kada bi se program za izbacivanje računa sa istim brojem i iznosom i stranom IKA399Ap (IKA399A) potpuno izbacio. Pošto se daljim radom modula kamata stornirani iznos posmatra kao uplata, pa je efekat identican. Stim da bi trebalo videti koji se datumi prepunjavaju u datum uplate prilikom prebacivanja storna digovnog na potražnu stranu. Pa bi u tom slučaju u datum naloga kod prebacivanja storna dugovne na potražnu stranu trebalo staviti datum dospeća izvornog računa u slučaju da je storno nastao kroz reklamacijum pošto nam je u tom slučaju potrebno da se izračuna manja kamata, a u slučaju utuženja treba staviti datum utuženja ili reprogramiranja duga, pa bi program za obračun kamate izračunao kamatu identicno kako to radi sada kod utuženja i reprograma kada se reprogramirani ili utuženi dug stornira u jednoj stavci (ISPRAVNO) kamata za docnju je izračunata samo za period od prethodno obračunate kamate do datuma reprogramiranja ili utuživanja. Verovatno netreba napominjati da bi se ovo resilo na traj ancin da bi se u daum naloga kod prebacivanja storniranog iznosa na potražnu stranu u kamatama uvek upisivao datum dospeća računa storniranog iznosa. A utuženja i vansudska poravananja bi u datum dospeća storniranih stavki upisivali datum nastanka utuženja, vansudskog poravnjanja. I normalno program za izbacivanje IKA399ap bi bio izbačen iz lanca obracuna kamate. Sto vise razmislim cini mi se da je ovo logiciji nacin resavanja problema.

Problem broja računa kako entiteta.

Već sam o ovome govorili. Da bi logika radila defakto moramo reći da je broj računa entitet, a ne broj računa i njegov datum dospeća, kako je to sada slučaj u GFM. Zbog ovog problema preravljen je obračun kamata (mora se voditi računa ako se kamate budu primenjivale u nekom drugom modulu koji nije vezan za obračun komunalnih usluga). Juće smo Miša Valok i ja pričali i konstatovali da ne postoji prepreka da se u odloženi deo računa doda još neka oznaka.

Godišnja obrada

Godišnja obrada sa stanovišta fiktivnog zatvaranja računa. Isti način na koji smo prikazivali fiktivno zatvaranje računa u trenutku godišnje obrade bi trebalo preneti u nalog početnog stanja. S' jedne strane korisnik može reći da će njemu analiticka kartica izgledati preveliko, naprimer ako kupac nije palćao niti jedan račun u protekle dve kodine on će na kartici redovnog konta iamtati 24 stavke potraživanja i siti broj stavki na kontu kamate. Normalno ovo je samo privid, primenom ovakvog načina rada korsiinici će sigurno biti utuženi za dug onih računa kojima preti zastarivanje po zakon u o

OLIGACIONIM ODNOSIMA. PA će na kartici u stvari uvek biti prikazani samo oni računi koji još nisu zastareli (kartica redovnog konta i kartica konta kamate). Zato što tužba skida svaki račun pojedinačno i prebacuje na utuženje. To je tek velika prednos uvođenja ove logike, iskreno mislom da bi dobili verovatno jedan od najboljih programa za komunalne usluge.

Evo da prikazem i kako bi izgledao nalog početnog stanja, posebno je interesantno ponašanje kamate, koja ce sada realno dobiti izgled kamate po računu. Prenosom kamate dobijamo tačan iznos kamate po računu za sve otvorene račune a ne trenutna – prethodna kamata. Ali se i dalje zadržava veza sa računom pod kojim je ona bila zadužena.

Rač.	Dat nal	Valuta	Redovno			Kamata				
			Dug.	Pot.	Saldo	Dug.	Pot.	Saldo		
PS	01.01.2010	01.01.2009	5		5				Po nalogu PS-1	PS
1	01.01.2010	15.02.2009	5		10	1		1		PS
2	01.01.2010	15.03.2009	5		15	1		2		PS
3	01.01.2010	15.04.2009	5		20	1		3		PS
4	01.01.2010	15.05.2009	5		25	1		4		PS
5	01.01.2010	15.06.2009	5		30	1		5		PS
011	01.02.2010	15.02.2010	5		35	1 = 1-0		6	01.01 - 01.02	KF

Sledeći obračun kamate neće uzeti u obzir ove račune pošto se njihov datum valute ne nalazi u periodu obračuna kamate. Obračunski period je sada od 01.01.2010 do poslednje overene kamatne stope.

Problem sa izdvajanjem kamate za storno od pocetka nove godine do godisnje obrade je resen, sa datumu pocetka perioda za obarcun kamate.